

HEDEFLERİMİZ

Tertip Düzen

5S Tekniği Nerelerde Uygulanır?

Çalışma ortamlarında depo düzeni, ofisler, araçlar, raf düzenleri, malzeme depolama gibi konularda 5S yöntemi çok faydalı bir yöntemdir. Bu sayede çalışanların sağlık ve güvenlik riskleri azaltılmakla beraber yapılan iş için ihtiyaç duyulan mekan ve kaynak ihtiyacı da azalır. Bu da işletmelere kaynaklarını yatırım, eğitim ve sağlık gibi farklı alanlarda kullanma imkânı tanır.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İNSAN KAYNAKLARI ve EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

895 Sok. No:7 K:3 Hisarönü - Konak/İZMİR
Tel: 0232 293 94 18 E-Posta: issagligiguvenligi@izmir.bel.tr

150 yıl
1868-2018

5S Tekniği Nasıl Uygulanır?

5S tekniğini uygulamak için öncelikle çalışma ortamında detaylı bir inceleme yapılması gerekir.

Bu inceleme sırasında tüm alet ve ekipmanlar ile çalışma ve depolama alanları ortaya çıkarılır.

Her bir alet ve makine için çalışma alanındaki ihtiyaç derecesi belirlenip hangi ihtiyaç derecesinde bulunan ekipmanların hangi alanlarda bulunacağı veya depolanacağı belirlenebilir. Bu sayede ekipmanlar ve alanlar arasında sürekli olarak sınıflandırma yapılmak zorunda kalınmaz.

Bu işlemler ayıklama ve düzen adımlarını kapsar.

Çalışma ortamı düzenlendikten sonra ortamda bulunan makine ve ekipmanların kirlilik oluşturma dereceleri belirlenir ve kirliliği ortadan kaldırma veya düzenli temizlik yöntemleri kararlaştırılır. Bu işlem temizleme adımıdır.

Belirlenen tüm makine, ekipman ve alet ile bunların bulunması gereken alanlar, ihtiyaç dereceleri, kirlilik oluşturma sınıfları gibi özellikler standartlaştırma adımıdır. Belirlenen standartların hangi sıklıkla uygulanacağı, adımların hangi aralıklarda kontrol edileceği ise disiplin adımıdır.

5S kuralı, kaliteli bir çalışma ortamı oluşturmak ve bu ortamın sürekliliğini sağlamak için geliştirilen bir tekniktir. Çalışma koşullarını performans, konfor, güvenlik ve temizlik açılarından en iyi hale getirme amacı taşıyan bu teknik ülkemizde 5S tertip düzen sistemi olarak anılmaktadır, fakat tam karşılığı 5S iş yeri organizasyonudur.

5S sistemi, sadece tertip ve düzenden fazlasını amaçlayan, iş yerini veya yaşam alanlarını daha ergonomik, güvenli ve verimli hale getirme amacı taşıyan bir sistemdir.

Ayıklama (Seiri)

Çalışma alanında sürekli olarak ihtiyaç duyulmayan malzeme, ekipman ve aletlerin düzenli bir şekilde çalışma alanından uzaklaştırılmasıdır.

Düzen (Seiton)

Sürekli ihtiyaç duyulan ekipman, demirbaş vb. malzemelerin bulunmasını ve kullanılmasını kolaylaştırmak amacıyla yapılan dizme, düzenleme ve tertip adımıdır. Bu adım her türlü alet, ekipman ve makineyi kapsar.

Temizlik (Seiso)

Çalışma alanlarında ve makinelerde çevre, üretim ve makine kaynaklı her türlü kirliliğin yok edilmesi ve korunmasıdır. Temizlik aynı zamanda duyu organlarımızla yapabileceğimiz bir kontroldür, oluşabilecek hataları önceden tespit etmemizi sağlar.

Standartlaştırma (Seiketsu)

Standartlaştırma adımı, diğer adımların sürekliliğinin sağlanması için oluşturulması gereken standartlar, kontroller ve iyileştirmelerin bütünüdür.

Disiplin (Shitsuke)

Diğer adımların sürekliliğini sağlamak için standartlaştırma adımı ile belirlenen standart ve kuralların düzenli olarak kontrol edilmesidir. Disiplin adımı, diğer 4 adımı birbirine bağlayan çalışmadır.

5S Ve İş Güvenliği Arasındaki Benzerlik

Ayıklama, düzen ve temizlik adımları, iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile doğrudan büyük benzerlik gösterip iç içe düşünülebilecek kavramlardır. Risk değerlendirme çalışmalarında ortaya çıkan bir çok riskin temelini düzensizlik ve kirlilik oluşturur. Bu nedenle etkili ve dikkatli bir 5S uygulaması, iş yerinde sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi açısından çok önemlidir.